

N:o 9, Sept. 1931

SVENSKA

Pris 20 öre

ESPERANTO-TIDNINGEN

LA ESPERO

ORGAN FÖR ESPERANTORÖRELSEN I SVERIGE

HANSA

STOCKHOLM

Aktiekapital och reservfond

Kr. 6.000.000

Telefonanrop: HANSA

FÖRSÄKRING

Ombud: Kamrer Ad. LARSON.

SVENSKA
ESPERANTO-TIDNINGEN
LA ESPERO

ORGAN FÖR ESPERANTORÖRELSEN I SVERIGE

Redaktör: Bernhard Eriksson, Tel. 127 53.
Postadr.: Biblioteksgatan 30, Stockholm.

Prenumerationspris: Helt år 2 kronor.

Lösnummer 0:20.

Annonspris: 15 öre pr mm.
Utkommer en gång i månaden.

Sveda Esperanto-Gazeto.

Redaktanto: Bernhard Eriksson.

Adreso: Biblioteksgatan 30, Stockholm.

Anonco pri korespondado kostas
2 respondkuponojn.

Abono: eksterlanda: 1 jaro 2:50 sv. kr.

Svenska Esperanto Förbundet

(Sveda Esperanto-Federacio)

Adress: Stockholm I

Postgirokonto N:r 2012.

Arsavgift för direkt anslutna medlemmar
kr. 5:— inberäknat prenumerationsavgiften
för Svenska Esperanto-Tidningen.

Ordförande: Paul Nylén, Huddinge.
Telefon: Huddinge 279.

Förlagsföreningen Esperanto

u. p. a.

Postadress: Box 698, Stockholm I.
Postgirokonto n:r 578. — Tel. Vasa 70 06
Kontor och försäljningslokal: Sveav. 98.

De svenska esperantisternas eget företag.
Tillhandahåller all slags litteratur på och
om esperanto.

Prislista och upplysningar på begäran.

Svenska Esperanto-Institutet

Postadr: Box 698, Sthlm. Postgiro 51511.
Avd. för examens- och språkfrågor: Rek-
tor Sam Jansson. — Avd. för ekonomi,
statistik, kurser: E. Malmgren.

Ĉef-Delegito de U. E. A.

(Universala Esperanto-Asocio, Genève)

Kamrer Ad. Larson, Drömsstigen 43.

Postgiro 2952 Appelvikén. Tel. 942.

Förlagsföreningen Esperantos ombud.

Arlöv: Harry Hansson, Skolgatan 46.

Blädinge: Fr. Johansson, Hjälmalyd.

Borensberg: Olle Pettersson, Stensnäs.

Borås: Viktor Ekström, Söderkulla 33.

Eskilstuna: H. Sandbergs Bokhandel.

Fagersta: Gösta Johansson, Box 347.

Falun: Einar Anselius, Åsgatan 86.

Fyrunga: Erik Brenander.

Grums: Georg Nordling.

Gullberg: Carl Asp, Ordenshuset.

Gyttorp: Thure Johnzon.

Gävle: Alb. Liljemark.

Göteborg: Erik Ekström, Mellangatan 14.

— N. J. Gumperts Bokhandel.

Hudiksvall: Herbert Svensson, Håstavillan 10.

— Hultqvists Pappershandel.

Hynboholm: Per Söderholm.

Hälleforsnäs: Elof Larsson.

Hällekis: Helge Frisk, Stakelev.

Hälsingborg: Gummessons Bokhandel,

Södergatan 17.

— Hedéns Bokhandel.

— Killbergs Bokhandel.

Höganäs: Fritz Johansson, Stenbocksg. 2.

Kavla: Erland Björkman, Kungslena.

Kil: H. Nordling, Järnvägsstationen.

Klippan: Nils Björk, (till 1 juli Helge Forsell,
Vedby).

Landskrona: Erik Olsson, Hantverkareg. 19

Lidköping: Verner Sandberg, Rådagat. 12.

Luavika: Herb. R. Eriksson, Box 476.

Lund: Olle Olsson, Nils Bjelkegat. 6.

Lyse: Eric Asberg, Kolleröd.

Malmö: S. A. Svenson, Falkenbergsg. 4A, II

— Gösta Henriksson, No. 9 Dahl A.

— Karl Österholm, Agnesgatan 7.

Motala: Carl Hallros, Bispotala Handelstr.

Munkedal: J. A. Hansson.

Nynäshamn: Karl Karlsson, Vaktbergsv. 20

Råsunda: V. Appelkvist, Stråkv. 64, II.

Skoghall: John Englund, Bok- o. Pappersh.

Stenstorp: Hugo Sköld.

Stockholm: Förlagsföreningen Esperanto,

Sveavägen 98, 5 tr. Expeditionstid: 9

—1, 4—5. Tel. Vasa 7006.

— Biblioteksbokhandeln, Biblioteksg. 12.

Sundsvall: Thorsten Form, Sidsjövägen 22

Svedala: Henning Bengtsson.

Södertälje: Eric Grahn, Marielund.

Torskors: Frithiof Ahnfelt, Inglatorp.

Uddevalla: Einar Dahl, Södergatan 26.

Umeå: Sigfrid Pettersson, Öbacka.

Uppsala: Fritz Lindén, Auroragat. 12.

— Karl Tunön, Stjernhjelmsgat. 12.

Varberg: Gunnar Johansson, Skansgatan 9.

Visby: Vessman & Petterssons Bokh. Adelsg. 5

Västerås: O. Dahrné, Lindsborg 7.

Örebro: Sigurd Ekendahl, Storgatan 8.

Örtofta: Martin Dahlin.

ESPERANTO-TIDNINGEN

LA ESPERO

ORGAN FÖR ESPERANTORÖRELSEN I SVERIGE

S-ro Scherer venis al Svedlando!

Joseph R. Scherer.

Kiam venis la unua tago de septembro, venis ankaŭ por la sveda esperantistaro la granda ĝojo akcepti s-ron Joseph R. Scherer, speciala delegito de Internacia Centra Komitato. S-ro Scherer jam travojaĝis grandan parton de la mondo, kiam li nun fine gastas nin. Ni svedoj kore bonvenigas lin, kaj ni promesas ke ni faros ĉion por samtem-

pe fari lian restadon ĉe ni intresa kaj agraba kaj ke ni ankaŭ laŭ ebleco ĝis lia lasta guto eluzos lin! Tio ja estas lia deziro!

Jam venis sciigoj el la unuaj preleglokoj pri bonega propaganda rezulto de la vizito de s-ro Scherer. Li ĝuste dum la skribado de tiuj ĉi vortoj ĵetas sian ombbron sur Stokholmon, kaj la tieaj taggazetoj larĝe malfermas la orelojn kaj estas pretaj lin kapti tuj de lia alveno!

Kvankam nia lando ricevis pli da tagoj ol antaŭe kalkulite, kompreneble multaj lokoj ne povis ricevi viziton de nia mondfama prelegisto. Por tiuj lokoj estos aranĝata radia parolado de s-ro Scherer la 27an de septembro je 10.30 horo matene. Tiam aŭskultu lin kaj poste sendu vian dankon al A.B.F:s Centralbyrå, Stockholm, kiu donis al ni la eblecon disaŭdigi la paroladon.

S-ro Scherer! La sveda esperantistaro por ĉiam restos danka pro via trege valora helpo por la fina venko de nia komuna afero!

Krakow-kongressen.

Från Kiruna i norr till Jönköping i söder, från Stockholm i öster till Göteborg i väster samlades deltagarna i den av ETK anordnade karavanen till årets stora esperantomöte i Krakow onsdagen den 29 juli. Det var ett rörigt liv i solgasset på Kalewipoegs något bedagade däck. Några malnovaj esperantistoj, men mest nya, friska viljor, som nu tagit tillfället i akt att för en billig penning komma till esperantos födelseland.

Presentation, handskakning, och innan Kalewipoeg lämnat Stockholms vackra skärgård voro de till ett 40-tal uppgående karavandeltagarna redan som gamla bekanta. Det är inte min avsikt att lämna någon reseskildring i detta sammanhang. Vare nog sagt, att Östersjön var synnerligen vänlig. Utan personliga eller andra missöden kunde vi efter 20 timmars resa hälsa meningsfränderna i Tallinn, som talrikt infunnit sig för att stå oss till tjänst under några timmars uppehåll i staden.

Sedan bagaget inlämnats på stationen blev det rundvandring i staden under sakkunnig, esperantotalande ledning, och vi fingo en allsidig och god inblick i det forna Revals historia, som är intressant och värd studium.

Från Tallinn följde oss s-ro Brauer ända till Krakow. Han är värd ett särskilt omnämnande och skall alltid följas av allas vårt hjärtliga tack för all omsorg och hjälp under resan. Vare sig han använde sig av esperanto, estniska, ryska, tyska, polska eller mesopotamiska, nog blev det alltid ett gott resultat.

Jag prisar inte estniska järnvägarna, och det är inte heller värt att ond göra sig över gränsbestämmelser, passkontroll eller tullförordningar. Vi kommo

i alla fall välbehållna till Lettlands huvudstad, Riga, där åter påpassliga samideanoj med esperantistisk älskvärdhet stodo till vårt förfogande under några timmars väntan på tåg. Den forna ryska universitets- och hamnstaden har en fullt modern prägel, även om en del minnen från flydda dar dröja kvar. Särskilt den okände soldatens storstilade minnesmärke imponerar. Kanske det också kommer oss att reflektera. Man kan inte komma ifrån, att det verkar lite bakvänt och oövertänkt det hela: å ena sidan ett dyrbart minnesmärke över krigets offer, å andra sidan massor av invalider, som släpa sig fram utefter gatorna och be om en allmosa. En skärande paradox . . .

Men framåt mot målet! Det enformiga lettiska landskapet ilar förbi. Stationerna bilda angenäma avbrott. Underliga typer, underliga förhållanden och härliga förfriskningar. En apelsin kostar 90 svenska ören! Tullen!

I Turmont börjar Polen. En annan stil på allt. Flotta järnvägsvagnar, stiligaste konduktörer och vänligt bemötande. Varierande landskap, nya typer. Gassande sol, kvävande hetta i vagnarna. Läskedrycksförsäljarna hade strykande åtgång på sina varor.

Lördagen den 1 aug. vid halv 5-tiden ångade tåget in på Krakows station. Stora skyltar och pilar visade vägen till "Akceptejo", där husrum och annat ordades.

Utänför stationen stå två höga stänger virade med girlander, och mellan dem hänger en grön stjärna av grankvistar. Överallt i staden fladdra gröna standar och flaggor. Nästan alla hotell, restauranger och affärer ha prytt sina dörrar eller fönster med gröna stjärnor och flaggor. Här och där postar en polis med grön armbindel och

stjärna. En del spårvagnskonduktörer och kypare tala också esperanto.

Visst äro vi lite trötta efter den långa resan, men det gives ingen tid till vila just nu, ty kl. halv 7 börja öppningshögtidligheterna, och dessförinnan vill man i kongresejo hämta vederbörliga kongressdokument.

Överallt träffar man esperantister, en del gamla bekanta och många nya, och ännu flera skulle säkerligen ha mött upp, särskilt från Tyskland, om inte krisen med nödförordningar och annat spärrat vägen.

Öppningshögtidligheterna

liksom arbetssammanträdena ägde rum i Katolika Domo, som låg några minuters väg från Akademien, där Kongresejo var förlagt.

Den stora salen fylls av människor. Uppe på estraden sitter styrelsen och nationernas representanter m. fl. I bakgrunden på röd botten i vitt tronar den polska örnen. Till vänster framåt står ett porträtt av Zamenhof.

En orkester spelar Polens nationalsång, varefter Long, England, i egenkap av Oxfordkongressens ordförande förklarar den 23:e esperantokongressen öppnad och överlämnar presidiet till prof. Bujwid, Polen. Denne hälsar kongressdeltagarna välkomna och uttrycker förhoppningen, att alla ska känna sig som hemma i Krakow. I. C. K:s ordförande, Merchant, England, talar därpå om det gångna årets arbete och tillbakavisar det påståendet, att vi gå långsamt fram. Tal. hälsar Polen och uttrycker sin sympati för dess frihetskärlek. Det gröna standardet är en frihetens symbol, som vi måste slå vakt omkring. Tal. håller också en kort parentation över de under året avlidna och dröjer särskilt vid prof. Cart och D:r Sós, som alltid va-

rit "fideluloj de nia afero". De dödas minne hedras genom några ögonblicks tystnad.

Sedan en del representanter för staden talat och hälsat välkommen, kommer turen till de regeringar, som sänt representanter. Bland dessa må här nämnas norska regeringen, vars hälsning framfördes av fröken Erikssen, Oslo. Även Internationella Arbetsbyrån i Genève har sänt en delegat i och för studium av kongressen.

A familjen Zamenhofs vägnar talar d:r Leono Zamenhof.

Orkestern spelar "La Tagiĝo", varefter generalsekreteraren Kreuz läser upp de hälsningsbrev och telegram, som anlänt.

Så följer hälsningar från de nationella esperantoförbundens representanter. Sveriges talan fördes av undertecknad.

Öppningshögtidligheterna, som radierades, avslutades med hymnen vid 9-tiden på kvällen. Senare samlades man till Interkonatiga Vespero i Malnova Teatro.

Man bör ju inte kritisera i onödan, men det hade säkerligen varit bättre ur många synpunkter, om kongressen öppnats under söndagen. De hade alla hunnit vara med, och det hela hade inte blivit så jäktigt.

Det skulle föra alldeles för långt att i detalj skildra hela kongressen. Intresserade hänvisas till Heroldo och Esperanto, där ingående rapporter lämnas om allt, som timade.

Arbetssammanträdena

voro givande och intressanta. En del inledningsföredrag i intressanta frågor höllos och följdes av heta debatter. Ämnen: Propaganda med film; Esperanto och studiet av internationella frågor; Centraliseringen av pressinformation om Esperanto; Vägar och me-

toder för användningen av esperanto i turistreklamens tjänst, m. fl.

Söndagen den 2 aug.

samlades kongressdeltagarna vid Mickiewicz monument, varifrån man marscherade till Zamenhofsgatan, som öppnades för trafik under högtidliga former och under kolossal tillslutning av utomstående. På eftermiddagen företogs en utflykt till en skog Las Wolski, där en talaretävlan hölls. (Red. Tiberio Morariu partoprenis kaj ricevis premion.)

Under måndagen öppnades Sommaruniversitetet, som denna gång behandlade turistfrågor. Varje timme av dagarna var upptagen av facksammanträden av olika slag, för lärare, studenter, vegetarianer, läkare o.s.v. Ett bland de intressantaste och bästa var pacifisternas sammanträde. Till styrelse för Universala Pacifista Ligo valdes Einar Dahl, ordf., E. G. Torgny, Skara, kassör, Karl Söderberg, Uppsala, v. sekr. Arbetsutskottet förlades till Sverige.

Vid flera tillfällen under kongressen sammanträdde Konstanta Rezydentantaro kaj Generala Estraro. Många och viktiga frågor stodo på dagordningen. Sverige representerades av hrr E. Dahl, Uddevalla, Karl Söderberg, Uppsala, F. Ahnfeldt, Torskors, och Th. Torbjär, Göteborg.

Kvällarna tillbringades i glada esperantolag på någon av stadens restauranter, där man för en billig penning fick både mat och dryck.

Aven här är en anmärkning befogad. I kongressboken annonserade man tre olika dagar gajaj vesperoj kaj festivalo. Till stor besvikelse erfor man, att programmet så gott som uteslutande utfördes på polska. Det kan ju hända, att det mött svårigheter att få artis-

ter, som vilja framträda med esperanto, men man hade säkerligen kunnat ordna saken. Varför t. ex. inte helt enkelt engagera Literatura Mondos ledare? Nu anordnade dessa helt privat en Literatura mateno, som var alldeles utmärkt, kanske något av det bästa under hela kongressen. Den underhållningen borde alla kongressdeltagarna ha blivit i tillfälle ta del av.

Talrika rundvandringar i staden och utflykter till intressanta orter företogs. Särskilt må nämnas utflykten till de beröma saltgruvorna vid Wieliczaka, som var en upplevelse av enastående slag. De som hade tid foro upp i Tatrabergen till kurorten Zakopaen.

Resorna voro billiga, tack vare de polska myndigheternas välvilja att lämna 50 proc. rabatt åt esperantister.

Kongressens avslutning

ägde rum lördagen den 8 aug. Därvid beslutades på förslag av Indra, Lettland, att antaga den 2 juni som allmän propagandadag.

Guldmedaljer för nitisk och långvarig tjänst tilldelades prof. Christaller, Stuttgart, Tysklands Esperantoinstitut och familjen Zamenhof.

S-ro Merchant framförde ett tack till alla, som gjort kongressen till vad den varit. Prof. Bujwid besvarade detsamma med ett tack till alla gäster. Dessutom talade representanter för olika sammanslutningar. Feliks Zamenhof avslutade det hela med manande ord om fortsatt outtröttligt arbete, som för till målet. Esperanto är en levande verklighet i dag. Det må vi aldrig glömma. På var och en av oss beror frammarschen.

Sedan hymnen sjungits förklarade s-ro Merchant den 23-e Universella Esperantokongressen avslutad, inbjöd till Paris 1932 och höjde leve för Krakow och esperanto.

Alltid framåt.

Efter ett par dagars uppehåll i Varschau och en dag i Bialystok, Zamenhofs födelsestad, anträdde svenskarna hemfärden över Riga och Tallinn till Stockholm.

Nog var resan tröttsam och den, som deltog i alla de arrangemang, som kongressprogrammet innehöll, hade fullt upp, men jag är övertygad om, att denna kongress liksom alla de föregående lämnat intryck hos deltagarna, som aldrig glömmas. Bara detta att under en vecka vara tillsammans med meningsfräder från alla världens hörn, att kunna tala med dem utan svårighet, att dryfta gemensamma problem, att glädjas med dem, är oförgätliga minnen, som ristats in med stålspets.

Men det blir inte bara sköna bilder, som man då och då tar fram och tittar på. Alltsammans blir till en sporre till fortsatt arbete. Det övertygar oss om esperantos absoluta överlägsenhet och praktiska användbarhet i alla livets skiften. Minnena bära oss framåt, tvinga oss att ta nya tag, att med all kraft söka slå fördom och högfärd, ointresse och slöhet till marken. Upplevelsen blir en ljungande maning till outtröttliga och ständigt allt kraftigare inatser.

Sveriges esperantorörelse går framåt. Framgång förpliktar. En för alla och alla för en, måste vi gå in för att försvara vår ställning och lägga nya områden under oss. En enig vilja, samarbete och målmedvetet handlande föra till seger.

Nästa år inbjuder oss Paris. ETK har redan planerat en del. Det blir billigt och bra. Den, som vill se Paris, och vad mera är, rätt förstå esperantos värde och inneboende styrka, börjar redan i dag att samla nödigt kapital. Jag hoppas, vi träffs.

Ett stort slag för korrespondenskursen.

En resa till esperantokongressen i Paris som premium.

De som anmäla sig till Svenska Esperanto-Förbundets korrespondenskurs för nybörjade och avsluta kursen före 1 juni 1932 få ej blott tillfälle att så gott som gratis lära sig esperantos grunder, utan de kunna även, i mån av tur, bliva delaktiga av stora extra förmåner. Förbundets styrelse har nämligen beslutat utdela tvenne stipendier om resp. 300 och 100 kronor samt dessutom några s. k. tröstpriser bland kursdeltagarna.

Inga som helst villkor äro fästade vid kursen utan vem helst som genomgått den till angivet datum kan erhålla stipendierna. Själva kursen utdelas gratis, det är endast de tre till kursen hörande böckerna, som skola betalas med en krona.

Ett särskilt prospekt om detta erbjudande har tryckts, och nu vädja vi till alla samideanoj att hjälpa till med spridandet av detta tillkännagivande i så vida kretsar som möjligt. Över 18,000 personer ha hittills anmält sig till denna populära kurs. Denna siffra bör kunna fördubblas till den 1 juni 1932!

Esperantovärldskongressen i Paris 1932 torde bli den största i esperantos historia för så vitt intet oförutsett inträffar, och hundratals personer komma att resa från Sverige. En kongress i Paris lockar, det blir ett kanske aldrig återkommande tillfälle att se den stora världsstaden och dess pulserande liv i sällskap med meningsfränder från alla världsdelar.

Vad skola vi då göra för att sprida meddelandet om Svenska Esperanto-Förbundets storslagna erbjudande?

Tala om det för Edra bekanta, be-

ställ kursen för dem! Tala om det i de föreningar, Ni tillhör! Sprid prospekt, vilka på begäran erhållas gratis från expeditionen! Skriv notiser i ortstidningarna samt föreningsorgan, som Ni läser! Har Ni råd därtill så inför på egen bekostnad annons! Sätt upp prospektet på allmänna platser, där affischering är tillåten, i affärer, i samlingslokaler o.s.v. Bed affärsinnehavare att de utdela prospekt till sina kunder!

Detta var blott några förslag till arbetssätt. Helt säkert kan Ni själv finna flera tillvägagångssätt.

FÖRSLAG TILL ANNONS OM KORRESPONDENSKURSEN.

EN RESA TILL PARIS GRATIS!

Två resestipendier till esperantovärldskongressen i Paris 1932 utdelas till dem, som före nästa 1 juni genomgått vår korrespondenskurs om 6 lekt. Insänd 1 krona till Svenska Esperantoförbundet, Stockholm 1. Postgiro 2012.

"Esperantohuset" invigt.

I staden Arnhem, Holland, har nyligen invigts det "esperantohus", som skall stå under ledning av det internationella Che-Institutet. Byggnaden har som bekant upplåtits av staden Arnhem och vid öppnandet höll stadens borgmästare, Monchy, tal på esperanto. Även undervisnings- samt handels- och arbetsministrarna voro representerade. Esperantohemmet står öppet för alla som kunna eller önska lära sig esperanto. För närvarande pågår en internationell kurs i esperanto med 56 deltagare från ett 10-tal länder (även Sverige) under ledning av institutets ledare Andreo Che.

Herezaj pensoj post la XXIII-a.

Samideano, se vi estas nur varmeta esperantisto, mi sincere konsilas al vi ne partopreni en universala kongreso! Forta devas esti la amo al nia kara lingvo kaj arda la entuziasmo, por ke la sankta fajro ne estingiĝu dum semajno plena de senfrukta disputado pri personaj aferoj. Ni svedoj eble estas iomete pli kritikemaj ol aliaj nacioj, sed fakte la mondkongresaj pritraktadoj ankaŭ donas al ni riĉajn eblecojn utiligi tiun kvaliton. Kun malgranda travestio de konata antikva diraĵo oni povus diri, ke la tri plej gravaj kaj plej necesaj atributoj de sukcesplena kongreso tutmonda ŝajnas esti: unue vortoj, due vortoj, kaj trie denove vortoj. Pro tio ankaŭ ŝajnas, ke oni rajtus anstataŭigi la kutiman nomon laborkunsido per la pli korekta vorto parolkunsido.

Sendube multaj kongresparoladoj tamen estas tre klerigaj kaj aŭskultindaj, sed malgraŭ la plej bona volo oni ne povas tion diri pri la t. n. diskutoj. Parlamenta ordo tute ne ekzistas, kaj eĉ okazas, ke la prezidanto simple ne donas la pralovicon al persono, pri kies opinioj li jam scias aŭ supozas, ke ili ne estas sufiĉe ortodoksaj laŭ la sole savanta kredo. Dezirinde estus, ke la prezidantoj de venontaj kongresoj estu elektitaj pro taŭgeco kaj kapablo sed ne pro iu ofico en la centra gvidado de la esperantista movado, nek pro ĝentileco aŭ deziro honori iun maljunan eminentulon, al kiu oni povas alimaniere doni pruvon de sia altestimo.

Kaj tamen la ĝeneralaj kunvenoj certe malpli indas la kritikon ol la kunsidoj de la centra gvidado. Membroj de Ĝenerala Estraro kaj Konstanta Representantaro povus rakonti multajn ridindajn ekzemplojn de persona malami-

keco kaj enviemo, ĉiam kaj ĉie kondamnindaj sed precipe en movado, kies anoj ŝatas nomi sin idealistoj. Pluan kaŭzon por mallaŭdo prezentas la sekreteco, kiun oni donas al preskaŭ ĉiuj agoj de ICK kaj aliaj centraj organizaĵoj. Malkaŝa agado kaj konfido inter samcelanoj estas nepre necesa kondiĉo por sukcesplena kunlaboro!

— — —

"Ĉiu esperantisto nepre samtempe estas pacifisto", diris iu kongresano dum unu el la fakkunvenoj, sed jam la sekventan tagon okazis io, kio sufiĉe klare montris, ke la pacideo ne kuŝas tro profunde en ĉies koro. La afero estis, ke la urbo Krakow festis gloriĉan memoron de la mondmilito — la datrevenon de la elmarŝo de la unua legiono — per diservo kaj solena marŝo tra la urbo. Kaj en la unua vico de la p a f i s t o j promenis — la prezidanto de nia kongreso!! Ni esperu, ke li nur intermiksos la du vortojn, kiuj diferencas unu de la alia nur per la malofte uzata silabo 'ci'! Sed ververe la unua surprizo iomete fordisiĝis, kiam oni memoris, ke la alta protektantaro de la XXIII-a kongreso konsistis el la pola ŝtatprezidanto kaj — la marŝalo Pilsudski!

Fine — ĉi-supraj pensoj ne devenas de malico aŭ malbona stomako sed nur de sincera deziro, ke nia movado per komuna helpo kaj laboro progresu.

K. Sg.

Nia hinda amika Sinha

forlasis Svedujon. Liaj svedaj amikoj volas, bone memorante lian agrablan personecon kaj lian grandan favoron al Esperanto, honori lin iamaniere. Ĉu vi legis la alvokon en nia aŭgusta numero? Ĉu vi ensendis vian tributon, kiel ajn grandan aŭ malgrandan (adr. Sveda Esperanto-Instituto, postgirokonto 51511)?

U. P. L:s arbetsutskott till Sverige.

Universala Pacifista Ligo, som bildades vid ett sammanträde under esperantokongressen i Oxford förra året, höll årsmöte under kongressen i Krakow. En av lärosalarna i Akademien var till trängsel fylld av ligamedlemmar och intresserade, och man kan utan att överdriva säga, att just detta facksammanträde var det glansfullaste av alla, som ägde rum under kongressveckan.

Förhandlingarna leddes av folkskollärare Einar Dahl, Uddevalla. Utom sedvanliga rapporter och dylikt diskuterades ingående UPL:s program med det av red. E. G. Torgny i Skara utarbetade förslaget till fredsarbete som grund. Femton nationer voro representerade vid sammanträdet, och naturligtvis bröto sig åsikterna i en del punkter, men diskussionen utmynnade i en allmän uppslutning kring Skara-förslaget.

Arbetsutskottet förlades till Sverige och i detsamma invaldes hrr E. Dahl, Uddevalla, ordf.: red. E. G. Torgny, Skara, kass.; fil. mag. Karl Söderberg, Uppsala, v. sekr. Till sekr. valdes fr. Elsie Jacobs, Flensburg, Tyskland, och som adjungerad ledamot Petr. Pamporov, Sofia, Bulgarien.

En del organisatoriska detaljer fick A.U. i uppdrag att ordna. UPL ledes av styrelsen, men i varje land tillsättes en delegat, som blir ordf. i landets sektion.

Man skulle kort och gott kunna formulera UPL:s (på svenska: Världsfredens International) program sålunda: UPL volas esperantistigi la pacifistojn kaj pacifistigi la esperantistojn.

I programmet ingår översättning till esperanto av sådan litteratur, som kan bidra till upplysning i fredsfrågan. UPL är medveten om, att fredsfrågan icke löses enbart medelst esperanto, men Ligans program uttalar klart den tanken, att endast genom ett fördjupat studium av problemet Fred och Krig och därmed sammanhängande frågor skapas den grund hos människorna, som är absolut nödvändig för att fredsfrågan överhuvud skall kunna lösas.

Personer, som äro intresserade av att vara UPL:s ombud, torde insända namn och adress samt årsavgift, som är 1 kr., i reda pengar eller frimärken till ordf. Einar Dahl, Uddevalla.

P a c u l o .

Ur "Folkskollärarnes Tidning" saxa vi följande med anledning av den stora internationella lärarkongressen, vilket kan ha sitt intresse:

Man kan inte förtänka en världsspråksentusiast den lilla triumfkänsla han torde erfara när han bedömer det mått av bortkastad vältalighet som än så länge i viss mån torde känneteckna en internationell kongress. Klara glimtar av bemälda angenäma själsrörelse glittrade också oförtydligt i ögonvrånerna på hrr Ahlstrand och Blid och andra med gröna stjärnor beprydda män, som stillsamt vandrade omkring i språkförbistringen under lärarinternationalens representantmöte i Stockholm härförleden. Och det var heller inte utan att man kände en viss benägenhet att kapitulera inför deras anletens tämligen internationella språk, att man hyste en obestämd önskan att se flera gröna stjärnor lysa på världsspråksrörelsens firmament och att man närde en stilla undran huruvida ej frågan om ett gemensamt och neutralt tungomål skulle kunna vara tillräckligt betydelsefullt för att bli föremål för handläggning av en lärarinternational. Kanske kommer man också därhän någon gång. Men det förefaller nästan som om småstärternas först måste få mera att säga till om i denna vittomfattande sammanlutning.

Fraŭlino Elinjo Pähn!

Tre kara samideanino.

Mi havas peton al vi. Peton pri pardono. Jam en julio vi petis al mi pri loko en la gazeto por artikoleto. Tiam jam estis presita la julia numero. Sed mi promesis enpresigon en la aŭgustan numeron. Certe! Kaj mi ne forgesis. Sed, kiam uzi vian manuskripton, ĝi ne estis retrovebla. Mi sciis ke mi ie en certa loko metis ĝin por ne forgesi. Sed kie? La aŭgusta numero devis aperi sen via artikolo. Sed tuj poste — kompreneble! — mi trovis ĝin, zorgeme enmetitan inter la folioj de rezenca libra, kiun tiam mi pensis tuj devigata tralegi, sed kio — ankaŭ kompreneble! — ne okazis. Tiel povas okazi! Nu! Jen tamen ĝi venas, kaj viaj multaj amikoj certe kun la sama plezuro legos ĝin en septembro kiel en julio.

Via Red.

Letero

al la sveda esperantistaro.

Denove en Estonio. Somero. Ĉielo senfina, suno ardanta. Estas bone revii en la ombro de maljuna pomujo, kie mi nun sidas. En silento. En trankvilo. Flugas la pensoj senbride, senhalte. Al la tempo pasinta, kvazaŭ sonĝo ĉio. Mia esperantiĝo antaŭ tri jaroj, iom hazarda. La unuaj paŝoj, survoje al la verda stelo. La unua kurso. Invito al Svedio.

Kaj fine la uragana vintra nokto, kiam la ŝipo portis min etan homvivon renkonte al la nekonata estonteco. Kvazaŭ nuboj amasiĝadis tiam demandoj maltrankvilaj. Kia ĝi estos la nova vivo? En fremda lando. Inter fremda popolo.

Sed ĉu efektive mi estis inter fremduloj dum tiuj preskaŭ du jaroj pasigitaj en Svedio?

Mi ridetas. Ne, ne. Ĉu en sorĉis ĉirkaŭ min hejman senton jam la unua sveda hejmo. La ĉarma hejmo de f-ino Josefson, kie mi ĉiam trovis koran rebonvenon. Antaŭ mi, senhejma vagulino, ĉe ne malfermiĝis gastame la pordoj de la amikaj svedaj hejmoj. Mi preskaŭ suferis kelkfoje pro la troa bonkoreco de svedaj mastrinoj. Jes, kiam mi devis

manĝi tro multajn kukojn. Mia ĉefa ĉa-greno estis: Ho, mia moderna figuro och min stackars lilla magen!

Sveda naturo kaj sveda karaktero, kiome ambaŭ harmonias. Mi sciis lokon en la arbaro en la norda Svedio. Grizaj rokoj, altaj pinarboj, musko kaj ŝtonoj, ŝtonoj. Frua printempo, jen tie kaj tie neĝmakuloj ankoraŭ. Severa pejzaĝo, kiu per ia stranga ĉarmo denove kaj denove logis min al si.

Mi ofte vizitis la lokon.

Kaj jen iun tagon, veninte tien, mi haltis mirigite. Miaj okuloj kaptis inter la ŝtonoj lumajn blujn makulojn. La unuaj heroldoj de la printempo! Anemonoj bluj! De kie? de kie? Ĉu la severaj rokoj kaj ŝtonoj el propraj sinoj elŝprucas siajn ĝis nun kaŝitajn varmajn animetojn?

Severaj, trankvilaj, retenemaj. Tiaj ŝajnas la svedoj unuavice. Tiam impreson mi ofte havis komencante la kursojn. Sed post mallonga temp' jam ŝprucas el la koroj fajreroj de simpatio, de bovalo, de korvarmo.

Tagoj post tagoj, semajnoj, monatoj, jes, preskaŭ du jaroj en Svedio.

Mi nun ekmemoras momenton en Estonio ankoraŭ antaŭ la forveturo Svedion. En la instruista ĉambro de la seminario en Võro helpema kolego malfermis la geografian karton de Svedio, ĉar mi volis serĉi mian estontan kurslokon — Härnösand. Mi jetis rigardon sur la karton. Ĉielo! kia longa lando! Härnösand, Härnösand, kie ĝi estas? Ĉu en la sudo, ĉu en la nordo? Ho ve, miaj scioj pri la sveda geografio ne estis sufiĉaj. Senhelpe mi rigardis al la kolego, sed mi renkontis saman senhelpan mienon. Denove ni kliniĝis super la karton, kaj subite miaj okuloj kaptis ĉe la orienta marbordo nigran punkteton — Härnösand. Tiu geografia signo vekis en mi intereson, sed ĝi tamen estis sensignifa ankoraŭ, morta punkto nur. Mi legis sur la karto aliajn nomojn. Ankaŭ ili nenion parolis al mi, nenion vekis en la animo.

Sed nun. Mi vicigas: Vingåker, Katrineholm, Högsjö, Härnösand, Alingsås, Grävsnäs, Lidköping, Göteborg, Sundsvall, Hudiksvall, Iggesund kaj multaj aliaj. Ĉiu nomo elvokas rememorojn, bildojn, impresojn.

Mi fermas la okulojn. Preter mi pasas denove la multkolora panoramo de

Sveda Kroniko.

Hässleholm. 1.8 estis fondata esperantoklubo en Hässleholm. Kiel estraron oni elektis: prez. fervojisto Albert Pålsson; vicprez. fabrikisto Axel Helm; kasistino fraŭlino Anna Magnell; sekr. s-ino Elin Fors; vicsekr. popolinstruistino Dora Andersson. La venontaj kunvenoj okazos ĝis plue en la hejmoj de la klubmembroj. — 12.8 la klubo ree kolektiĝis. Fabrikisto Helm priskribis tre interese sian vojaĝon al Moskva. Dum la vojaĝo li devis uzi Esperanton, ĉar li ne scias alian lingvon krom la sveda. — 26.8 la klubo decidis pere de SEF ĉe Radioservo peti pri esperanta parolado de s-ro Scherer por ke ankaŭ izolaj esperantistoj povu havi okazon ŝskulti tiun eminentan paroladiston. La sekretarion oni elektis kiel delegito de Eldona Societo Esperanto. E.F.

Esperantoparoladoj en Älvdalen. La ĉeka esperantisto Willy Burgemeister, kiu per biciklo vojaĝis tra 15 landoj en Eŭropo kaj Norda Afriko kaj nun troviĝas en Svedujo, faris en Älvdalen, Värmland, kelkajn paroladojn pri sia veturado. Li parolis 18.8 en Ransberg antaŭ ĉ. 100 personoj, la 19an en Munkered. Aŭskultis tie ĉ. 70 personoj. Poste li parolis en Mjönäs la 20an, Höje la 21an, Ekshärad la 23an kaj en Deje la 26an. En ĉiuj lokoj la publiko estis tre interesita. En Munkerud, Mjönäs, Ekshärad kaj Deje s-ro Burgemeister ankaŭ faris provlecionojn. Dum la aŭtuno okazos kursoj de Esperanto laŭ ĉe-metodo en Munkerud, Mjönäs kaj Ekshä-

travivaĵoj. Preterglitas ankaŭ ombroj, ombroj senfinaj, ĉiuj amike ridetante al mi. S-ro rektoro Jansson, s-roj Malmgren, Halldor, s-ro redaktoro Eriksson, kaj jen nia veterano s-ro Nylén, f-ino H. Josefson, s-ro kasisto Larson kaj s-ro Ahlstrand kaj, kaj . . . Ĉu mi nomu vin ĉiujn, geamikoj? Neeble. Do, mi nur rigardas vin silente.

Tack skall ni ha allesamman!

Kaj ĝis la revido . . . en Esperantujo!

E l i n j o P ä h n .

Tartu 9.7.31.

rad. Multaj personoj sin jam anoncis. Kiel interpretistoj ĉe la paroladoj funkciis instruisto Nils R. Anderwall, Basterud, Råda, kaj Lars Andersson, Höje.
L o r e n z o.

Gislaveds Esperantoförening, som bildades i mars månad detta år, har under den gångna sommaren utfört en kraftig agitation. Måndagen den 24.8 var en provlektion anordnad och vid denna anmälde sig 18 kursdeltagare.

Esperantokurser i Kil. Kils esperantoklubbs styrelse har beslutat under höstterminen anordna en fortsättningskurs med början den 1 okt. och en nybörjarkurs med början 2 okt.

Esperantomöte i Trollhättan. Västra Sveriges esprantodistrikt anordnade 27

juli kamratmöte i Trollhättan, som fick mycket stor tillslutning. Ett nytt esperanostandar invigdes och W. Burge-meister från Tjeckoslovakien höll föredrag. Folkskollärare Thorsten Torbjär, Göteborg, talade om världsspråkets internationella betydelse. Deltagarna intogo gemensam lunch och besågo stadens sevärdheter.

— ★ —

A. B. F:s radiohalvtimme.

Första esperantohalvtimmen denna säsong blir söndagen den 27 sept. kl. 10.30 fm., då Joseph Scherer från Los Angeles talar från Malmö om sin resa jorden runt.

Sedan få vi som i fjol första söndagen i månaden. 4 okt. blir ämnet "Sommarkurser och vinterarbete" med magister E. Malmgren, Stockholm, framför sockerbiten.

La helplingvo

en antaŭmarŝo.

"La Revue Bleu" publikigas sub tiu ĉi titolo interesan tre dokumentitan artikolon de s-ro A. Baudet, prezidanto de la Komerca Ĉambro de Parizo. El ĉi tiu artikolo ni eltiris la sekvantajn erojn:

Ĉu la homa racio finfine triumfus? Sajnas al mi, ke depost la 10 jaroj, ki- am mi malkovris Esperanton, mi aŭdis multajn personojn kontraŭi al tiu ĉi helplingvo, kiu evoluigas grade en ĉiuj landoj, rimarkojn, kiuj, kvankam ofte kategoriaj, almenaŭ estas vanaj.

Mi deziras por personoj ne-informataj pri la demando ripeti la rimarkojn kaj ilin respondi.

Oni ripetas ofte:

"Lingvo internacia mortigos la naciajn lingvojn".

Supozite, ke tiu ĉi utopia revo estus tiu de iu mistikulo, ĝi tamen ne povus realiĝi, feliĉe. La internacia lingvo estas nova ilo, konforma al nova bezono. Se oni deziras komparon: La stenografio ne mortigis la ordinaran skribon; ĝi fariĝis helpilo apud ĝi. Ankaŭ la internacia lingvo povas nur aspiri plenumi la rolon de helpilo al la nacia lingvo kaj povas konsekvence fariĝi helpilo de la nacia penso.

Nia bela franca lingvo havas nenion por timi en Esperanto. Ĝi estos ĉiam lernata de la elito de kulturitaj eksterlandanoj.

Kontraŭe, eble ni eĉ gajnos, vidante maloftiĝi la "lingvaĉon" per kiuj certaj turistoj, kiuj kredas, ke ili lernis la francan, dolorigas niajn orelojn.

Kio nun koncernas la demandon igi nian lingvon la internacia lingvo, ni, ho! eĉ ne povas sonĝi pri tio. Ĉiu scias, ke nuntempe unu nacia lingvo emas ĝeneraliĝi kaj fariĝi la komerca

lingvo, t. e. la angla. Tiu avantaĝo, kiu rezultas el tio por Granda Britujo kaj ĝiaj dominioj, same por Usono estas dezirinda nek de l' politika, nek del l' ekonomia vidpunktoj. Jen oni devas vidi la kaŭzojn de l' penado farata favore je Esperanto en Japanujo.

Rekonante, ke nacia lingvo ne povos esti elektata kiel helplingvo, oni obstiniĝas kontraŭ la principo de artefarita lingvo. Malfeliĉe tiuj, kiuj kritikis ĉi tiun, ĝenerale forgesis unu aferon: ĝin studi por ĝin koni.

Unue, oni kaptiĝas pri la prononcado: "Kiamaniere vi volas atingi diris al mi distinga diplomato, ke ĉiuj popoloj elparolu sammaniere. Anglo aŭdigas la saman vokalon laŭ diversaj manieroj, laŭ la vorto en kiu li renkontas al ĝi: li neniam scios elparoli frazon en Esperanto same kiel hispano."

Eraro grandega, kiun elmontras la faktoj de sperto kaj kiu rezultas el la nekono de la lingvo.

La faktoj de l' sperto: mi ĉeestis plurajn Esperanto-kongresojn, kiuj grupigis delegitojn de trideko da nacioj. La diskutoj okazis, sen ke estus estinte eble determini la naciecon de l' parolanto.

La nekono de la lingvo: Se tiu bona diplomato estus sciinta, kion li pretendis kritiki, li estus sciinta, ke Esperanto estas plene fonetika: ne ekzistas diftongoj: al ĉiu litero korespondas unu sola sono.

Ĉio, kio esence estas internacia (komerco, scienco, turismo, transporto, aviado, radio-disaŭdigo, kinematografio, kolektoj, polico, religioj ktp.) kaj eĉ tio, kio havas nacian gravecon (propagando) necese estas interesita sekvi la movadon, kiu ĉiutage plifortiĝas.

Se en tiu ĉi nombrado mi citis la komercon en unua vico, tio okazis, ĉar mi kredas, ke tiu ĉi branĉo de l' homa aktiveco estas, kronologie, predestinata

SEGIS.

Sveda Esperanta Gazetara Informa Servo povas por la monatoj julio kaj aŭgusto raporti la jenon.

Abonantoj: Ad. Karlsson, Gemla, 2.50 (uzo laŭ plaĉo de SEGIS).

Raportantoj: Gemla: Ad. Karlsson; Hässleholm: fru Elin Fors.

Kontrolantoj sin anoncis en pluraj lokoj.

Artikoloj aperis en diversaj gazetoj.

Dankon al la helpantoj!

La por Segis kolektita sumo ankoraŭ ne atingas pli grandan altecon ol 72.50. Tio ne sufiĉas. Pli firman bazon oni devas havi por ke oni povu daŭrigi la elsendadon dum konsiderinda tempo. Pro tio mi insiste petas vin, ke vi kiom eble subtenu la aferon rilate al la mona flanko. Speciale mi min turnas al la kluboj kaj distriktoj. Pripensu, ke estas por vi tre facile atingebla, ke la gazetoj de via loko estu de tempo al tempo furnitaj per novaĵoj: vi nur bezonas sendi kompare malgrandan monsumon al Segis. Ĉion alian Segis prizorgos, kaj vi scias, ke estas farata, kio estas far-ebla. Vi ne nepre bezonas sendi 10.—kr. Vi povas sendi laŭplaĉan sumon, kaj mi sendos la novajfoliojn tiom longe, kiom sufiĉas la sendita mono, kalkulite laŭ 20 oeroj por ĉiu numero de la novajfolioj. Tiel malmultekoste vi mem absolute ne povas atingi la samon, se vi kalkulas kun la grandaj kostoj por ricevi la materialon. Krome vi estas libera de ĉiuj penoj kaj povas konsoli vian konsciencon per tio, ke vi daŭre propagandas per la plej efika maniero, kiu ekzistas.

Mi devas atentigi ĉiujn kunlaborantojn pri la nova adreso.

O s k a r S v a n t e s s o n.
Postfack, Göteborg 4.

utiligi ĝis maksimumo la helplingvon. Ĝi tion jam faras.

Por la importistoj kaj eksportistoj de ĉiuj landoj Esperanto montriĝas kiel kodo de universala komprenado, kies akiron postulas nur malgrandan penadon de kelkaj horoj.

Tio estas la kaŭzo kial la Komercaj Ĉambroj kaj Ekonomiaj grupiĝoj ne povas neinteresiĝi pri tiu ĉi demando.

Libroj kaj gazetoj

Tridek jarojn en la ora nordo. De Jan Welzl. Esperantigis kaj eldonis Moraviaj Esperanto-Picniraj. Olomoue 1931. 314 paĝoj. Prezo ĉe Eldona Societo Esperanto, Stockholm 1, kr. 3.60, bindita 4.50.

La esperantoliteraturo pli kaj pli riĝas. Unu post la alia venas la gravaj verkoj, ĝis nun tamen plej multe la beletristikajoj. Ne tro multe da vojaĝprikriboj kaj similaĵoj aperis, kio estis manko en la esperanta literaturo. En la lasta tempo tamen ni vidis bonajn signojn pri pliriĝigo de tiu parto de la literaturo. Kaj nun tre interesa verko aperis.

Venis el la arktaj landoj al sia patrujo 60-jara ĉeko, kiu ne vidis sian gepatran landon de post 30 jaroj. Oni komencas rakonti pri li mirindajn kaj strangajn aferojn. Oni rakontas ke lia tuta vivo estis unu granda aventuro, kaj fine kelkaj interesigitaj homoj paroligas la viron, kaj iom post iom li donis al ili ŝtofon al unu plej interesa verkaĵo. La rakontoj ŝajnas tiel nekredindaj ke oni volas kontroli la diraĵojn, kaj oni trovas ke oni devas konsideri ilin tute korektaj kaj veraj.

Kiaj aventuroj! Tre juna la heroo kiel maristo ĉirkaŭveturis la mondon, kaj kiam la granda siberia fervojo estis konstruata li partoprenis. Dum tiu tempo li konvinkigis ke en la arktaj regionoj estos eblecoj por li. Li travagas la tutan Siberion ĝis la rando de la arktaj landoj kaj de tie li daŭrigas ĝis la hejmlando de la eskimoj. Ĉi tie inter la indiĝenoj kaj arktuloj li vivas sian vivon, kaj la feliĉo ridetas al li. Sed la prospero ne venas per si mem, ĝi kostas multege da laboro, peza laboro. Sed li sukcesas. En tiu glaciregiono, kie ni ordinaraĵoj imagas al ni nur glacieron kaj ree glacieron, li havigas al si rimarkindan havaĵon, kaj la plej glora momento por li estas kiam oni elektas lin estro de la regiono. Sed en la jaro 1924 li perdis sian tutan havaĵon, kiam li per sia propra ŝipo akcidentigis ĉe la Pacifika bordo. Li tamen savis la vivon.

Kiel dirite, la tuta libro estas granda aventuro, rakontita majstre kaj en bonega lingvo. Al ĉiu homo, kiu ne tute perdis la junaĝan aventuremon kaj kiu estas interesata de moroj kaj vivmaniero de fremdaj homoj, mi rekomendas "Tridek jarojn en la ora nordo" kiel unu el la plej bonaj kiujn oni povas trovi. BEn.

Vortoj de Kamarado E. Lanti. Sennacieca Asocio Tutmonda, Paris (XX), 23. Rue Boyer. 192 paĝoj. Prezo mkg. 2.

"Kamarado Lanti" — la vera gvidanto de Sennacieca Asocio Tutmonda — havas multe da nutraĵo por la animo por doni al siaj "kamaradoj". Kaj li havas la kapablecon, ne tro ofte vidatan, povi altabligi la manĝaĵojn en tre delikata eksteraĵo. Per tio mi ne volas diri, ke la internaĵo estas nedelikata. Male. Multofte oni ja ne konsentas kun liaj argumentoj, sed tamen oni konfesas la esprimitajn pensojn valoraj por tiuj al kiuj ili estas adresitaj. En "Vortoj" oni kolektis la plej gravajn artikolojn de Lanti dum la lasta jardeko. Kaj vere, oni legas ilin kun plej granda intereso. En mil kaj unu sfero la aŭtoro sin movas, kaj tamen, ĉio fine sin direktas al unu sama adreso, la laboristaro. Por tiu lastnomita la "Vortoj" devas esti vera trezorejo. BEn.

Oficiala jarlibro de la Esperanto-movado 1931. 19a jaro. Universala Esperanto Asocio, 1 Tour de l'Île, Genève, Svisujo. 420 paĝoj.

En "la Jarlibro" la esperantisto trovas ĉion, kion li bezonas rilate al esperanto kaj ankaŭ multon pli. Tial esperantisto, kiu al kutimiĝis havi la jarlibron ĉemane, ne volonte preterlasas la devon realiĝi al UEA, tiel havigante al si la necesan gvidlibron tra Esperantujo.

Inter trovitaj interesaĵoj en "la jarlibro 1931" ni notas la jenon: diversaj kalendaraj sciigoj; signoj de la deveno de aŭtomobilo; nombroj de aŭtomobiloj en la ĉefaj landoj; montabeloj; kelkaj sciindaĵoj por rilati kun presisto; tabelo pri telefonebleco laŭlande en Eŭropo, de Eŭropaj landoj kun ekstereŭropaj; La ligo de nacioj; La Internacia Labora Organizaĵo; La armado post la milito; La Enciklopedioj kun listo de la nunaj enciklopedioj; Lingvaj malplimulto;

Lingvoj en Eŭropo; La Young-Plano; Varnomoj kaj Esperanto.

Julio Baghy: Preter la Vivo, 2a eldono, tria milo. Originale verkita poemaro de la fama verkisto ĉefe el la tempo de militkaptiteco. 96 paĝoj kun dukolora kovrilo. Broŝurita P. 2.20, tolbindita, kun la portreto de la aŭtoro P. 3.30. Aldonu 10 proc. por sendkostoj. Eldonis "Literatura Mondo", Budapeŝt, IX. Boráros tér 6.

Julio Baghy: Dancu Marionetoj, 2-a eldono, tria milo. Originalaj rakontoj, premiitaj de la Akademio. 176 dense presitaj paĝoj, kun dukolora kovrilo. Broŝurita P. 3.80, tolbindita kun la portreto de la aŭtoro kaj faksimila letero de li P. 6.— Aldonu 10 proc. por sendkostoj. Eldonis Literatura Mondo, Budapeŝt, IX. Boráros tér 6.IV.11.

Jean Forge: Mr. Tot aĉetas mil okulojn.

Originale verkita romano pri milionulo, kiu enuis la mondon. 244 paĝoj. Kartonita kun dukolora ŝirmkovrilo. Prezo: broŝurita P. 4.50, bindita P. 6.50. Aldonu 10 % por sendkostoj. — Eldonis "Literatura Mondo" Budapeŝt IX. Boráros tér 6. IV. 11.

Nia teatro. Du teatraĵoj, parolĥoroj, versoj por deklamo. Sennacieca Asocio Tutmonda, adm. Colmstr. 1, Leipzig O-27. Prezo mgk. 0.60. — En laboristaj esperantorondoj tiuj teatraĵoj certe estos tre ŝatataj. Simplaj, facile ellerneblej kaj kun klasbatala tendenco. BEN.

Atentu malgrandan verkon pri La Ligo de Nacioj, svede verkita de nia samideanino Matilda Widegren. Klara, varma kaj viva ĝi estas, kaj Esperanto ĝi bone rekomends. Prezo 1 kr. Ricevebla en ordinaraĵ librovendejoj. H.W.

Manifesto de la sennaciistoj. Eldonis Sennaciista Frakcio en Nov-Jorko. 32 paĝoj, prezo unu respondkupono ĉe L. G. Avid, 19bis, rue J.-B. Baudin, Villejuif (Seine), Francujo.

Programo de Komunista Interancio, akceptita de la 6a Kongreso la 1n de sept. 1928 en Moskvo. Prezo 60 kopek. Deponejo: R. Lerchner, Colmstrasse, 1, Leipzig O27.

Kiel ni konstruas socialismon. De S. Krjijanovskij. 16 paĝoj. Prezo 0.10 g. mk. ĉe R. Lerchner, Colmstrasse, 1, Leipzig O27.

Per voĉo plena. Revoluciaj poemoj de V. Majakovskij. 72 paĝoj. "Ekrelo" (Eldon-Kooperativo Revolucia Esperanto-Literaturo), W. Kampfrad, Löbauer Str. 35, Leipzig N 24.

Ruĝa Talko. Fondiĝo de unua soveta en la jaro 1905. De E. G. Pestun. 24 paĝoj. Prezo 0.20 mk. g. ĉe "Ekrelo".

Socialismo. Poemo de Aleksandro Beĝimenskij. Elrusigis N. V. Nekrasov. 40 paĝoj. Prezo mg. 0.40 ĉe "Ekrelo".

Preparantoj de milito. Akuza konkludo en la proceso de Industria partio. 72 paĝoj. Moskvo 1930. Havebla ĉe "Ekrelo".

La Himno. Novelaro de M. Ljubin. 36 paĝoj. Prezo mg. 0.35 ĉe "Ekrelo", adr. vidu ĉi supren.

10 sätt att döda en förening.

Gå aldrig på sammanträden.

Om du går, så kom för sent.

Om vädret är ruskigt, tänk inte ens på att gå.

Om Du i alla fall går, försök att finna alla sorters fel på styrelsen.

Mottag aldrig ett val till någon funktion, ty det är lättare att kritisera än att själv göra något.

Gör aldrig mer än nödvändigt. När andra arbeta och ligga i, bör Du beteckna deras arbete såsom klickvälde eller popularitetssträvan.

Skaffa aldrig nya medlemmar. Det är styrelsens sak att göra det.

Hav ögonen öppna för alla små fel, och om Du finner några, förstora dem.

Rösta alltid på att något måste göras men gör aldrig något själv.

Var med på allt, som beslutas på sammanträdet, men gå efteråt och klandra besluten.

La esperantista standardo.

La esperantista standardo flirtis kaj nun ankoraŭ flirtas en ĉiuj niaj festoj en la tuta mondo. Ĉiam ĝoje la esperantistoj, alvenante en urbon, kie okazas kongreso, vidas ĉe la stacidomo, en la akceptejo, ĉe la fenestroj de samideanoj, la verdan standardon kun ĝia samkolora stelo en la maldekstra angulo, sed . . . kiom da ili konas la historion de nia standardo, simbolo de frateco kaj de interkonsento inter la popoloj?

Jen anguleto de nia historio, kiun estas taŭge klarigi.

Iom antaŭ la unua universala kongreso de Boulogne-sur-Mer, la pioniro de la unuaj tagoj, Michaux, decidis, ĵetinte la ideon de la unua kongreso, kunigi el ĉiuj partoj de la mondo la unuajn propagandistojn de Esperanto por vidi fine, ĉu oni povas sin kompreni alimaniere ol per nura korespondado. Jam, en 1904, en Calais kaj Dover estis organizata kvazaŭ Antaŭkongreso, en kiu kelkaj ardaĵ apostoloj de la internacia lingvo estis skizintaj la gravan provan kuniĝon por la venonta jaro. Oni estis en tiuj heroaj tempoj, kiam Esperanto estis ankoraŭ fuŝmokita memore de "volapük", kiu estis elvokinta la senbridajn mokojn de ĉiuj humoristoj, multe pli inklinaj vidi la ridigan flankon ol la ideon, kiun ĝi portis en si de ĝenerala interkompreniĝo.

Michaux kaj lia grupo estis laboreme preparintaj la unuan grandan kunvenon esperantistan, antaŭvidinte loĝadon, festojn, festenon, akcepton ktp. En la grupo ni rimarkas s-rojn Duchochois kaj Sergeant, kaj per tio ni nomis la tri aŭtorojn de nia standardo. Michaux kaj Sergeant estis pledintaj unu kontraŭ la alian (ambaŭ estis kaj estas ankoraŭ advokatoj en Boulogne); interŝanĝintaj dum la aŭdienco kelkajn oratorajn sagojn en najbara urbeto Samer, ili parolis pri la baldaŭa okazaĵo, la unua tutmonda kongreso, al kiu jam alfluis aliĝoj el ĉiuj partoj de la mondo. Sur la bordo de la rivero Liane, tuj post la eliro el la stacidomo, ili renkontis Duchochois, tiam vicprezidanto de la grupo, kiu ilin akompanis en la urbo. Oni ĝojis pri la antaŭvido, tiam certa, de la sukceso de la kongreso; la aven-

turo devis tute prosperi; la sukceso sin anoncis certigita.

La esperantistoj havis sian insignon: la verdan stelon, akceptitan de Zamenhof en 1891; oni jam parolis pri himno; sed ili ne havis standardon; niaj tri amikoj opiniis, ke tio estas manko korektota. Tuj dirite, tuj farite; oni vizitas komerciston, s-ron Gras, 14 strato Faidherbe (li loĝas ankoraŭ tie kaj verŝajne ne imagas, ke lia magazeno rajtas havi ian famon), Duchochois petas pecon da kreto, kaj sur la vendotablon, desegnas kvarangulon; poste oni sin demandas, kio estas farota. Duchochois sonĝas pri verda standardo kun trikolora strio; Sergeant rimarkigas, ke estus pli bone ne naciigi la standardon kaj Michaux insistas por ke ĝi havu stelon. Oni pensas tiam pri angla standardo de la komercaj ŝipoj, kaj oni decidas akcepti tian formon: ĝi estas ruĝa ŝtofo kun kruco de Sankta Andreo kaj Sankta Georgio en la maldekstra angulo; oni do prenos verdan ŝtofon kun stelo en la maldekstra angulo; sur la vendotablo la desegno formiĝas. Ĉi tie la juristoj reaperas; Sergeant pledis kelkajn monatojn antaŭe dum proceso ne unuagrada polico kontraŭ Bulonjanon, kiu estis flirtiginta papan standardon; li memorigas, ke perfekta dekreto malpermesas en la departemento ĉiun standardon, kiu ne portas distingitan signon de societo, krom se ĝi estas akceptata nacia standardo; konkludo: necesas skribi E meze de la stelo.

Detaleto kiun konas malmultaj samideanoj, kaj dank' al kiu la esperantista standardo desegnita de la tri kamaradoj kaj tuj mendita ĉe la firmo Gras por la kongreso estas verda standardo, longa je unu metro kaj duono, larĝa je unu metro, kaj kiu havas en sia supra maldekstra angulo kvadraton de kvindek centimetroj, kun larĝa verda stelo, meze de kiu estas E, komenca litero de la vorto Esperanto.

Kelkajn tagojn poste, dum la unuaj tagoj de aŭgusto 1905, en la stratoj de Boulogne, sur multaj privataj domoj, ĉe la fasado de la Granda Teatro kaj de la Granda Kafejo de Boulogne, akceptejo de la kongresistoj, flirtis la stelumita standardo.

La 9an de aŭgusto la kongreso kunsidis en la teatro, kiam aperis sur la

tagordo la demando pri la esperantista standardo. En bela oratora eksalto la samideano Ostrowski (ruso), prenante ĉe la balustrado de la teatro unu el la standardoj faritaj por la kongreso, ek-kriis:

"Ni ne serĉu; la standardo, kiu nin kondukos al la venko, kiu nin gvidos estonte kaj flirtos en ĉiuj landoj de la mondo, jen ĝi estas!"

Per unuvoĉa akklamado, la kongreso decidis, ke la oficiala esperantista standardo estos ekzakte la standardo, kiun ni ĉi-supre priskribis.

De jam kvarono de jarcento, ĝiaj kreintoj ĝojis ĝin vidi en multaj kongresoj, kiujn ili partoprenis en malsamaj landoj de Eŭropo. Fotografajoj, poŝtkartoj montris al ili, ke, tra ĉiuj landoj de la mondo, la standardo kreita en Boulogne estas ĉirkaŭirinta la terglobon.

Zamenhof mem konfirmis per afabla gesto ilian verkon, subskribante du el la unuaj standardoj kaj ilin datante de la tago de voĉdono; unu estis donacita al Michaux, la alia al Sergeant.

Nia samideano Sergeant opiniis sian devon, konservinte ĝin dum dudektri jaroj je memoro de la Majstro, ĝin oferedoni al la internacia Muzeo Esperantista en Vieno, kaj tie ĝi nun estas.

(El "Norda Gazeto".)

— ★ —

Esperantoutställning i Helsingborg.

Under loppet av september månad kommer en esperantoutställning att anordnas i Helsingborg. Utställningen kommer att hållas öppen en vecka och kommer att vara inrymd i Helsingborgs Dagblads fastighet. Denna tidning har välvilligt upplåtit lokal för ändamålet. Utställningen anordnas i samband med s-ro Scherers besök i Helsingborg och Nordv. Skånes Esperantokrets' konferens den 27 sept. samt utgör även ett led i höstens propagandarbete.

G. H-n.

SEF:s lokalföreningar

få inte glömma att under september till SEF:s sekreterare insända kvartalsrapporten!

Dediĉo al

ELDONA SOCIETO ESPERANTO

en Stokholmo, Svedujo.

En Memoro pri Andréo.

*En sortoplena aventur' tri viroj
kuraĝakore fruntas malfacilojn
neimageblajn en kultursekuro.
Kaj venkas kvankam sorto nefleks-
ebla*

*sed ja ekzemplon grandan ili donis
al la homaro tro inerte mola:*

*ke per raci' kaj disciplino fera
ni restu veraj al konvinko nia
en ago ankaŭ kaj ne nur parole.*

*Ja ĉiu vivo trovos sian tombon,
sed al signita celo ni marŝadu;
pro memsufiĉo ni kaj oportuno
ne deflankigu de konvinkoj niaj.*

*Ĉar ne hominda estas vivo mem-
sufiĉa,
nur per penadoj ĝi fariĝos riĉa.*

H a r o P e t r i d o.

Kampinas, Brazilo, la 25an de majo 1931

★

Deviga lernado de Esperanto.

En Krakow ekzistas mezgrada lernejo por ŝtataj oficistoj en servo de administracio, fervojo, poŝto, telegrafo kaj ankaŭ en la kooperacioj. Ĝi estas nomita "Instituto Administracia kaj Ekonomia" (pollingve: Instytut Administracyjno-Gospodarczy). En la jaro 1931 1932 estas enkondukota en la programo de l' instituto deviga lernado de Esperanto po unu horo ĉiusemajne dum la tuta jaro. Tiun ĉi gravan progreson de le esperanta movado en Polujo ni ŝuldas al la direktoro de l' instituto prof. d-ro Tadeusz Wroniewicz kaj al samideano d-ro M. J. Ziomek, kiu estas instruisto de Esperanto en la instituto.

G. H-n.

— ★ —

Folkskolläraras Tidning (ur en artikel om lärarinternationalens möte i Stockholm):

Den som möjligen förmodat att engelskan var att betrakta som ett världsspråk även vid internationella folkskollärarkongresser tog ganska grundligt miste den här gången. Det mäktiga örikets stolta språk gjorde sig föga hört vid överläggningar och fester, under det att tyskan och franskan dominerade.

Grammofonkursen i Esperanto

har erhållit varmt erkännande av alla, som varit i tillfälle att höra densamma. Beställningar ha ankommit även från utlandet, därav en beställning ända från Kina.

Ett särskilt prospekt över kursen har utgivits och erhålles på begäran från Förlagsföreningens expedition.

SEF:s utmärkta normalplan

bör komma till flitig användning i klubbarna!

"— — — Skoltismo nur tiam havos veran sukceson rilate al internacia frateco, kiam plej multaj skoltoj povos interkompreniĝi, kaj ĉar ili ne havas tempon lerni multajn lingvojn, Esperanto tre taŭgas por skoltoj. Mi mem ofte spertis la utilecon de la lingvo kaj mi esperas, ke vi, leganto, pli profunde studos nian karan lingvon kaj ke ĝi ankaŭ por vi estos tre utila." — — —

N o r m a n B o o t h, tendarestro ĉe Xa Intern. Tendaro en Budapest 1931.

KOREGAN DANKON

al tiuj svedoj, kiuj en Warszawa bonkore helpis samlandan samideanon.
La helpita.

"La Espero"

på böjliga grammofon- skivor.

Ny inspelning
av stor orkester.

PRIS KR. 3:75.

Denna inspelning av esperantohymnen är den bästa som hittills gjorts. På andra sidan en aria ur Mozarts opera "Trollflöjten". Skivan är framställd av ett nytt slags böjligt material och försedd med esperantostjärnan i grön färg.

Förlagsföreningen Esperanto
Box 698, Stockholm 1.

Pli bona esperantisto

vi volas fariĝi. Tiucele nur partoprenu Superan Esperantokurson Perleteran. Postulu senpagan enkondukon! Leono Funken (dipl. Esp.-instruisto), Moselweisserstr. 20, Koblenz 53, Germanujo.

KALLELSE

till klubbmöte och samkväm sker bäst och effektivast genom kort.

KALLELSEKORT, med propagandatext å adressidan, tillhandahålls av S. Ö. V:s distrikt av SEF. Pris 1.50 pr 100 st. Tillskriv

FRITHIOF HEDBERG
Eskilstuna.

In- och Utländsk Litteratur

Esperantoavdelning

Nya Aktiebolaget Biblioteksbokhandeln
Biblioteksgatan 12, Stockholm

1931 års Prislista från Förlagsföreningen Esperanto u. p. a.

Box 698, Stockholm 1. — Postgirokonto Nr 578

Order överstigande 10 kr. försändas portofritt. Vid insändande av förskottslikvid för mindre order bifogas 10 proc. till portokostnader. Fullständig prislista på begäran gratis och franko.

Läroböcker, Ordböcker m.m.

Esperanto utan förkunskaper

av Harald Skog, bearb. av Sam. Jansson. Enkel, grundlig o. innehållsrik. 0:50.

Lärobok i Esperanto

av P. Nylén. 8 uppl. Mycket spridd och omtyckt, särskilt lämplig för dem, som äga språkundervisning. 1:—.

Praktisk lärobok i Esperanto

för kurser och självstudium. Övers. fr. engelska av S. O. Jansson. Omväxlande, intressant och rik på förklarande exempel. 2:a upplagan. 2:—.

Kurs i Esperanto

för självstudium och studiecirkel av Fritz Lindén. Synnerligen enkel. 0:90. D:o, del II. Läsebok. 0:90.

Lärobok i Esperanto

för A.B.F. och andra studiecirkel av Jan Massiak. Inb. 2:50. Kommentarer till d:o. 1:—.

Esperanto-Kurso

av V. Setälä. En enkel och trevlig läro- och läsebok med översättning av texten till svenska. Illustrerad. 0:50.

Lärobok i Esperanto

av Carl Ohlsson. Grammatik uppställd efter satsdelarna. Innehåller på samma gång en svensk satslära. 3:—.

Esperanto-Grammatik

av Läroverksadjunkt Nils Nordlund. 1:50.

Nyckel till Esperanto (8:e uppl.)

En miniatyrlärobok på 36 sid. med ordlista. Utmärkt för propaganda. 0:10.

Esperanto-svensk ordbok

av G. H. Backman. Den utförligaste vi äga. 3:—, D:o inb. 4:—.

Svensk-esperantisk ordbok

av G. H. Backman. Oumbärlig för envar som skall skriva esperanto. 4:—, D:o inb. 5:—.

Dubbel fickordbok i Esperanto

av Carl Ohlsson. Svensk-esperantisk och esperantisk-svensk ordbok. 192 sid. 1:50.

Esperanto-Parlör

av N. Nordlund. 1:—

Fundamenta Krestomatio

av D:r L. L. Zamenhof. Läsestycken, avsedda att utgöra mönster för god esperantostil. 3:25.

En bok som varje esperantist bör äga och grundligt studera.

Fundamento de Esperanto

av D:r L. L. Zamenhof. Grammatik, övningsstycken och ordförteckn. på franska, engelska, tyska, ryska och polska språken. 1:75

Lingvaj Respondoj

av D:r L. L. Zamenhof. Esperantos skapare giver här utmärkta svar på språkliga spørsmål. Rekommenderas. 1:50

Nameso.

Läsebok för nybörjare i Esperanto. Med jämnlöpande svensk och esperantisk text. 0:40.

La konscienco riproças (Samvetsqual)

av Aug. Strindberg. 1:—

La insulo de feliĉuloj

(De lycksaligas ö) av Aug. Strindberg. 1:50

Svenska Esperanto-Förbundets Fortsättningskurs.

6 lektioner. 5:—.

Propaganda.

Tio sanningar om Esperanto.

Flygblad. Pr 100 ex. 2:—

Vad är Esperanto?

Flygblad. 100 ex. 1:—

Brevkort

med svensk propagandatext. 10 st. 0:40, 100 st. 3:—

D:o med esperantos grammatik.

10 st. 0:40, 100 st. 3:—

Esperantostjärnor

1. Femuddig grön stjärna med inskript. »Esperanto», nål, 0:75

2. Vanlig femuddig grön stjärna, nål, 0:60

3. D:o, d:o brosch, 0:60

4. Miniatyrstjärna, nål, 0:40

5. U. E. A.-stjärnor (endast för medlemmar av U.E.A.) nål ell. knapp. 1:25

Andra upplagan av
Dubbel fickordbok i Esperanto

av Fil. mag. Carl Ohlsson

är utkommen.

216 sidor. Många nya, nyttiga ord ha tillagts i denna upplaga.

Omfattar såväl en Esperantisk—svensk som en Svensk—esperantisk del.

Pris häft. 1:50, inb. i mjukt klotband 2:50. Porto 10 öre.

Rekvirera omgående!

Förlagsföreningen Esperanto u. p. a.

Stockholm 1 — Postgirokonto 578

**Lär Eder Esperantos uttal
efter grammofon!**

**Grammofonkurs i esperanto om tre skivor jämte
texthäfte med förklaringar.**

Intalad av fil. mag. Sam Owen Jansson m. fl.

Grammofonen har efter den sista tidens förbättringar blivit ett värdefullt hjälpmedel i språkundervisningen, Det enkla och lätt lärda esperantospråket fordrar dock icke någon vidlyftig och dyrbar grammofonkurs. Tre skivor med koncentrerade uttalsanvisningar är tillräckligt för en inledning i studiet av språket.

För att grammofonkursen i esperanto skall finna vidsträckt användning ha vi satt priset så lågt som 12 kr. för hela kursen, inberäknat texthäftet, emballage- och portofritt. Detta pris överstiger föga vad en enda skiva av jämförliga språkkurser plägar kosta.

Även enstaka skivor säljas. Pris pr st. kr. 4:50. Texthäfte kr. 0:60.

Grammofonkursen kan även erhållas på avbetalning. Villkor meddelas på begäran.

Förlagsföreningen Esperanto u. p. a.

Box 698, Stockholm.

(Expedition: Sveavägen 98 V.)

Tel. Vasa 70 06.

Postgirokonto 578.